

Buletin - Afaceri Europene

Senatul României / Serviciul Afaceri Europene

Săptămâna 21-25 septembrie 2026

ACTIVITĂȚI, DECIZII ȘI ACTE RECENTE ALE UNIUNII EUROPENE

Participarea la Adunarea Generală a ONU, New York, 21-25 septembrie 2026 - Principalele rezultate

Tema **dezbaterii generale la nivel înalt** a fost **„Redarea încrederii, gestionarea transformării: o Organizație a Națiunilor Unite care obține rezultate în avantajul tuturor”**.

Joi, 24 septembrie, președintele Consiliului European, António Costa, s-a adresat Adunării Generale în numele UE : *„De una singură, nicio țară nu poate să prevină o pandemie, să stabilizeze clima, să asigure lanțuri de aprovizionare reziliente, să reglementeze inteligența artificială, să asigure stabilitatea financiară sau dezvoltarea durabilă. De una singură, nicio țară, oricât de puternică ar fi, nu poate construi o pace durabilă”*. UE nu urmărește să impună un model sau să stabilească sfere de influență. UE urmărește să creeze spații pentru progres, pace și prosperitate comună, împreună cu parteneri din toate regiunile. Este nevoie de un *multilateralism puternic, eficace și reprezentativ*, capabil să dea rezultate în beneficiul oamenilor și care să protejeze drepturile omului, să consolideze democrația și să promoveze egalitatea de gen.

 [Discursul președintelui António Costa la cea de a 81-a reuniune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite](#)

În marja reuniunii, UE împreună Australia, Barbados, Brazilia, Canada, India și Kenya în calitate de cosponsori, au lansat **inițiativa „Parteneri pentru multilateralism”**.

Summitul de lansare a reunit lideri ai statelor din întreaga lume, cu scopul de a crea un cadru pentru dezbateri la cel mai înalt nivel politic *în vederea consolidării sistemului multilateral și a promovării păcii și prosperității inclusive*.

În discursul său, președintele Costa a subliniat că multilateralismul trebuie să fie *pregătit pentru a aborda provocările definitorii ale momentului prezent: pacea, urgența climatică, insecuritatea economică și inteligența artificială*.

În ceea ce privește inteligența artificială și guvernanta acesteia, este nevoie de o arhitectură responsabilă, transparentă și reglementată. *Avem nevoie ca IA să servească umanitatea, nu să o controleze*. Omul trebuie să păstreze întotdeauna controlul, iar ONU trebuie să joace un rol central în *stabilirea de standarde globale cu privire la IA*, prin intermediul Pactului digital global al ONU și al Grupului științific internațional independent.

Recunoscând că Organizația Națiunilor Unite se află sub presiunea polarizării geopolitice, a constrângerilor financiare și a deficiențelor instituționale, președintele Costa a insistat asupra faptului că ONU trebuie să rămână *în centrul sistemului multilateral* și a salutat inițiativa de reformă ONU80¹.

UE se va pronunța în continuare pentru o reformă cuprinzătoare a Consiliului de Securitate al ONU pentru ca acesta să devină mai eficace, deschis unei mai largi participări, mai democratic și mai responsabil.

¹ **Inițiativa ONU 80** (cunoscută la nivel global ca *UN80 Initiative*) este un proiect cuprinzător de reformă, restructurare și eficientizare a Organizației Națiunilor Unite (ONU). Planul a fost lansat de Secretarul General al ONU, António Guterres, în martie 2025, cu ocazia pregătirilor pentru cea de-a 80-a aniversare a organizației (octombrie 2025).

“Nu pot exista standarde duble atunci când este vorba despre dreptul internațional. Iar realitatea este clară: asistăm la încălcări deliberate ale dreptului internațional. Respectarea dreptului internațional nu este o opțiune. Este responsabilitatea noastră.”

UE sprijină cu fermitate Curtea Internațională de Justiție și Curtea Penală Internațională; le va apăra independența, integritatea și capacitatea de a-și exercita pe deplin mandatul.

👉 [Summitul partenerilor pentru multilateralism, 21 septembrie 2026](#)

👉 [Declarația summitului „Parteneri pentru multilateralism” \(P4M\), 21 septembrie 2026](#)

Luând cuvântul în cadrul **sesiunii de informare cu privire la Ucraina din cadrul Consiliului de Securitate al ONU**, președintele Costa a solicitat întregii comunități internaționale să se alăture eforturilor UE de a pune capăt războiului Rusiei împotriva Ucrainei.

Președintele Costa a subliniat că este inacceptabil ca Rusia să amenințe securitatea statelor membre ale UE în mod repetat în ultimele 12 luni; și a reiterat că o pace reală și durabilă trebuie să respecte suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei, și să îi ofere acesteia garanții de securitate credibile și dreptul de a-și alege propriul viitor.

👉 [Declarația președintelui António Costa la reuniunea Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind menținerea păcii și securității în Ucraina](#)

În cadrul **reuniunii internaționale la nivel înalt privind soluția bazată pe coexistența a două state și planul de pace cuprinzător pentru Gaza**, președintele Costa a subliniat că UE va continua să depună toate eforturile pentru a sprijini *soluția bazată pe coexistența a două state* - statul Israel și un stat palestinian independent, democratic, suveran și viabil, conviețuind în pace, securitate și recunoaștere reciprocă; precum și *pentru a susține pacea în Orientul Mijlociu*.

Președintele Costa a subliniat, de asemenea, că UE este, încă din anul 2000, cel mai mare donator pentru palestinieni și că este pregătită să extindă misiunile civile ale UE, EUBAM Rafah și EUPOL COPPS².

👉 [Declarația președintelui António Costa la reuniunea internațională la nivel înalt privind soluția bazată pe coexistența a două state și planul de pace cuprinzător pentru Gaza](#)

👉 [Sprijinul umanitar acordat de UE palestinienilor \(informații generale\)](#)

Luând cuvântul în cadrul **reuniunii la nivel înalt dedicate celebrării celei de a 40-a aniversări a Declarației privind dreptul la dezvoltare**, președintele Costa a subliniat că UE își menține angajamentul de a promova dreptul la dezvoltare prin parteneriate, cooperare și investiții în oameni, instituții și valori democratice.

Dezvoltarea durabilă, democrația, buna guvernare, statul de drept și respectarea drepturilor se consolidează reciproc și trebuie să li se acorde o importanță egală. Statele membre ale ONU trebuie să acționeze în continuare pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD).

👉 [Declarația președintelui António Costa la reuniunea la nivel înalt dedicată celebrării celei de a 40-a aniversări a Declarației privind dreptul la dezvoltare](#)

Programul președintelui Costa a inclus, de asemenea, **întrevederi bilaterale** cu: Președintele Angolei, João Lourenço; Regele Iordaniei, Abdullah al II-lea; Prim-ministrul Australiei, Anthony Albanese; Prințul moștenitor al Kuweitului, Sheikh Sabah Khaled Al-Sabah; Președintele Senegalului, Bassirou Diomaye Faye; Președintele Siriei, Ahmed al-Sharaa; Prim-ministrul Pakistanului, Muhammad Shehbaz Sharif; Președintele Iranului, Masoud Pezeshkian

✚ **În marja participării la Săptămâna la nivel înalt a celei de-a 81-a Adunări Generale a ONU:**

- **Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, și prim-ministrul Canadei, Mark Carney, au lansat, la 23 septembrie a.c., la New York, Alianța internațională OceanEye pentru Sistemul global de observare a oceanelor.**

Alianța reunește în prezent UE și 30 de state și urmărește consolidarea cooperării internaționale în domeniul monitorizării oceanelor.

În cadrul inițiativei, Comisia urmărește dezvoltarea unui **Sistem digital european pentru oceane**, care să reunească servicii europene existente, precum *Serviciul marin Copernicus (Copernicus Marine Service)*, *Rețeaua europeană de observare și date marine (EMODnet)*, *Sistemul european de informații privind apele marine (WISE Marine)* și *Sistemul european de informații privind apele dulci (WISE Freshwater)*, precum și *Geamănul digital european al*

² **Misiunile civile ale UE EUBAM Rafah și EUPOL COPPS** sunt două operațiuni desfășurate sub egida Politicii de Securitate și Apărare Comună în Orientul Mijlociu, ale căror mandate au fost oficial prelungite de către Consiliul Uniunii Europene până la data de 30 iunie 2027.

oceanului (*European Digital Twin Ocean*), prevăzut să fie pe deplin operațional până în 2030, oferind un punct unic de acces la date oceanografice de înaltă calitate și la cunoștințe privind mediul marin.

Partenerii au anunțat angajamente financiare și în natură de aproape 220 de milioane de euro, inclusiv o contribuție suplimentară de 92 de milioane de euro din partea UE și un angajament al Canadei de 82 de milioane de dolari canadieni pe o perioadă de cinci ani.

Din contribuția UE, 50 de milioane de euro vor sprijini direct rețelele de observare ale Sistemului global de observare a oceanelor, inclusiv prin instalarea de echipamente suplimentare în largul mării, 30 de milioane de euro vor fi alocate dezvoltării unor tehnologii inovatoare de observare a oceanelor, iar 12 milioane de euro vor contribui la menținerea fluxurilor internaționale de date marine prin EMODnet for Global³.

[Detalii aici](#) 🇬🇧🇷🇺

- **Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen a anunțat un pachet de aproximativ 710 milioane de euro destinat sprijinirii persoanelor strămutate și a comunităților-gazdă din Africa Subsahariană, precum și acordării de asistență de urgență persoanelor afectate de crize la nivel mondial.**

Pentru *Africa Subsahariană*, UE va aloca în 2026, 380 de milioane de euro pentru *protecția migranților vulnerabili, returnarea voluntară și reintegrarea acestora, consolidarea guvernantei migrației și gestionarea strămutărilor forțate*.

Din această sumă, 240 de milioane de euro vor reveni *programului privind protecția migranților, returnarea și reintegrarea*, iar 140 de milioane de euro vor sprijini, între altele, *gestionarea migrației, protecția persoanelor strămutate și a comunităților-gazdă și dezvoltarea competențelor corelate cu oportunități reale de ocupare a forței de muncă*.

Pachetul include, de asemenea, 10 milioane de euro pentru *promovarea păcii și stabilității în regiunea Marilor Lacuri* și 7,5 milioane de euro pentru răspunsul la *epidemia de Ebola din Republica Democratică Congo* și consolidarea pe termen lung a capacității de pregătire, răspuns și supraveghere epidemiologică.

Pentru *asistența umanitară*, pachetul prevede alte 252 de milioane de euro, sub rezerva aprobării de către autoritatea bugetară. Din această sumă, 97 de milioane de euro sunt destinate *Africii Subsahariene*, 103 milioane de euro *populațiilor vulnerabile din Palestina și Liban*, iar 52 de milioane de euro *Ucrainei*, inclusiv pentru *pregătirea pentru iarnă, adăposturi, servicii esențiale și sprijin de urgență în domeniul energiei*.

[Detalii aici](#) 🇬🇧🇷🇺

- **Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen anunțat trei noi investiții Global Gateway⁴, prin care este pusă în aplicare [Inițiativa UE privind reziliența sanitară globală](#) 🇬🇧🇷🇺, adoptată în mai 2026.**

Pachetul include o garanție UE de 63,5 milioane de euro pentru mobilizarea investițiilor private în companii din domeniul sănătății și nutriției din Africa Subsahariană. Garanția este estimată să mobilizeze aproximativ 150 de milioane de euro pentru întreprinderi aflate în etapa de creștere, active în domenii precum nutriția, producția locală de medicamente, dispozitive și consumabile medicale, furnizarea de servicii medicale și inovarea în domeniul sănătății.

În Columbia, Banca Europeană de Investiții, cu sprijinul Comisiei, acordă un împrumut de 15 milioane de euro, ca primă tranșă dintr-un pachet de finanțare de până la 35 de milioane de euro pentru extinderea unei unități de producție la scară comercială pentru vaccinuri și medicamente.

În Etiopia, UE va investi 60 de milioane de euro pentru consolidarea asistenței medicale primare, inclusiv prin construirea, reabilitarea și dotarea infrastructurii sanitare, îmbunătățirea accesului la apă și salubritate, nutriție și servicii în zonele insuficient deservite.

Context

Inițiativa UE privind reziliența sanitară globală, adoptată în mai 2026, urmărește consolidarea sistemelor de sănătate, prevenirea și gestionarea amenințărilor sanitare globale, diversificarea lanțurilor de

³ **Sistemul global de observare a oceanelor**, coordonat în cadrul Comisiei Oceanografice Interguvernamentale a UNESCO și al Organizației Meteorologice Mondiale, furnizează aproximativ 120 000 de observații zilnic, prin intermediul a 8 000 de platforme operate de 64 de țări și 17 rețele globale de observare. Datele sunt utilizate pentru prognozele meteorologice și climatice, siguranța maritimă, protejarea zonelor de coastă, conservarea biodiversității marine și dezvoltarea durabilă a economiei albastre.

⁴ Global Gateway este strategia Uniunii Europene care are drept scop să dezvolte conexiuni în sectorul digital, al energiei și al transporturilor și să consolideze sistemele de sănătate, educație și cercetare din întreaga lume.

[Detalii aici](https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_ro) 🇬🇧🇷🇺 https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_ro

aprovizionare și a producției de produse medicale esențiale și consolidarea cooperării internaționale în domeniul sănătății.

Între 2021 și 2025, UE a mobilizat peste 6 miliarde de euro pentru sănătatea globală, iar prin Global Gateway, UE și statele membre au mobilizat peste 2 miliarde de euro pentru producția regională de vaccinuri, medicamente și tehnologii medicale în Africa.

[Detalii aici](#) 🇪🇺🇬🇧

🇪🇺 **Uniunea Europeană și ONU-Femei au lansat Surging Women's Employment Initiative (SWEI), o inițiativă regională destinată accelerării ocupării femeilor în Orientul Mijlociu și Africa de Nord (MENA).**

SWEI reprezintă o inițiativă-cheie a *Pactului pentru Mediterana* al UE care reunește guverne, sectorul privat, instituții financiare, parteneri de dezvoltare, organizații ale societății civile și agenții ONU; și urmărește creșterea ocupării femeilor cu 5% până în 2030, ceea ce ar putea contribui la crearea a *500.000 de locuri de muncă pentru femei*.

Potrivit inițiatorilor, participarea femeilor la forța de muncă în regiunea MENA s-a menținut, în medie, la aproximativ 20% în ultimele două decenii, iar reducerea decalajului de ocupare dintre femei și bărbați ar putea majora PIB-ul regional cu până la 60%.

SWEI și se va concentra pe trei direcții: *promovarea reformelor juridice și macroeconomice pentru o creștere economică generatoare de locuri de muncă, implicarea întreprinderilor în extinderea ocupării femeilor și dezvoltarea unor modele inovatoare de ocupare în sectoarele îngrijirii, economiei verzi și STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică), sprijinite prin finanțare public-privată și investiții strategice*.

UE va contribui cu *10 milioane de euro*. Finanțarea totală mobilizată de donatori se ridică la 25 de milioane de dolari, contribuții provenind din Suedia, Spania și Finlanda, la care se adaugă finanțarea din partea Băncii Islamice de Dezvoltare.

[Detalii aici](#) 🇪🇺

Context general

UE în cadrul Adunării Generale a ONU

Din 1974, UE are statut de observator permanent în cadrul Adunării Generale a ONU.

Președintele Consiliului European se adresează Adunării Generale a ONU în numele UE.

În fiecare an, Consiliul adoptă prioritățile UE în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al Adunării Generale a ONU, care ghidează activitatea UE pentru anul următor.

Prioritățile pentru perioada septembrie 2026 – septembrie 2027, aprobate de către Consiliu în cadrul reuniunii sale din 13 iulie 2026, reafirmă angajamentul UE față de un *sistem multilateral eficient, favorabil incluziunii și bazat pe norme*, fundamentat ferm pe Carta ONU și dreptul internațional și vizează, în principal: apărarea și dezvoltarea unui *sistem multilateral eficient, eficace și favorabil incluziunii*; promovarea *reformării ONU*; consolidarea *arhitecturii ONU pentru pace și securitate*; promovarea *prosperității și dezvoltării durabile* până în 2030 și ulterior.

🇪🇺 **Rezerva de stabilitate a pieței: Consiliul a convenit asupra unei modificări punctuale pentru consolidarea și predictibilitatea pieței carbonului (23 septembrie a.c.)**

Consiliul UE, la nivelul ambasadurilor statelor membre, și-a stabilit poziția în vederea negocierilor cu Parlamentul European privind modificarea **rezervei de stabilitate a pieței (MSR)**, mecanismul prin care se ajustează oferta de certificate de emisii din cadrul **EU ETS**, în funcție de numărul total de certificate aflate în circulație.

Obiectivul modificării este *creșterea lichidității și predictibilității pe termen lung a pieței carbonului, inclusiv prin consolidarea capacității MSR de a răspunde unor eventuale condiții de restrângere a pieței după jumătatea anilor 2030, protejând în același timp piața împotriva acumulării unor surplusuri de certificate*.

Potrivit mandatului Consiliului, mecanismul de invalidare a certificatelor, prin care peste 3 miliarde de certificate au fost eliminate de pe piață începând din 2023, va fi suspendat temporar până la sfârșitul anului 2030. Astfel, certificatele care depășesc actualul prag de invalidare de 400 de milioane nu vor fi anulate și vor rămâne în sistem.

Începând cu 1 ianuarie 2031, pragul de invalidare va fi majorat la 800 de milioane de certificate, pentru a asigura o rezervă mai mare de lichiditate într-o eventuală perioadă de restrângere a pieței. Reducerea anuală a acestui prag urmează să fie analizată în cadrul revizuirii mai ample a ETS. Modificarea este una punctuală și nu schimbă arhitectura generală a MSR.

Etapele următoare: Consiliul va începe negocierile cu Parlamentul European în vederea convenirii textului final. În conformitate cu foaia de parcurs „One Europe, One Market”, Consiliul urmărește finalizarea negocierilor până la sfârșitul anului 2026.

Context:

Propunerea Comisiei⁵ face parte din măsurile pe termen scurt anunțate pentru abordarea prețurilor ridicate și volatile la energie. Aceasta reprezintă o primă modificare distinctă a MSR, care va fi urmată de o reformă mai amplă a mecanismului în cadrul revizuirii ETS. Comisia a propus această revizuire mai amplă în iulie 2026, iar Consiliul examinează în prezent textele propuse.

[Detalii aici](#) 🇬🇧🇷🇺

🌐 Consiliul Afaceri Generale, 22 septembrie 2026 – Principalele rezultate

Cadrul financiar multianual 2028–2034

Consiliul a desfășurat, în sesiune publică, o dezbatere de orientare privind CFM 2028–2034, atât asupra priorităților de cheltuieli, cât și asupra surselor de venituri ale viitorului buget al UE.

Discuțiile au continuat la nivel politic și tehnic după prezentarea propunerilor Comisiei, în perspectiva ajungerii la un acord între statele membre până la sfârșitul anului 2026. Acest calendar ar permite adoptarea actelor legislative relevante în 2027 și asigurarea continuității finanțării europene începând cu ianuarie 2028.

Pregătirea reuniunii Consiliului European din luna octombrie a.c.

Consiliul a început pregătirea reuniunii Consiliului European din 15–16 octombrie 2026, prin examinarea agendei reuniunii care include următoarele teme:

- CFM 2028–2034, inclusiv un cadru de negociere revizuit;
- războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei;
- cele mai recente evoluții din Orientul Mijlociu;
- extinderea și reformele;
- apărarea și securitatea europeană;
- competitivitatea;
- migrația.

Pregătirile vor continua la următoarea reuniune a Consiliului Afaceri Generale, din 13 octombrie 2026.

Programul de lucru al Comisiei pentru 2027

Comisia a prezentat scrisoarea de intenție din 16 septembrie 2026, elaborată în urma discursului privind Starea Uniunii, care stabilește principalele inițiative de importanță politică pentru anul următor, în perspectiva adoptării programului de lucru pentru 2027.

Prioritățile reținute sunt: competitivitate și locuri de muncă; domeniul social și incluziunea; securitate și apărare; climă și reziliență; democrație, stat de drept și valori.

În urma schimbului de opinii, președinția Consiliului va transmite președintei Comisiei o scrisoare cu orientările miniștrilor privind prioritățile avute în vedere. Programul de lucru al Comisiei pentru 2027 va fi prezentat Consiliului Afaceri Generale la 19 noiembrie 2026.

Ulterior, cele trei instituții vor pregăti *declarația comună privind prioritățile legislative ale UE pentru 2027, care urmează să fie aprobată de Consiliul Afaceri Generale la 15 decembrie a.c. și semnată de președinții celor trei instituții în marja Consiliului European din luna decembrie.*

Dialogul anual privind statul de drept

Miniștrii au discutat evoluțiile generale referitoare la statul de drept în UE, pe baza raportului Comisiei Europene privind statul de drept pentru 2026, publicat la 17 iulie.

Dezbaterea a vizat cele patru domenii analizate în raport: *sistemele judiciare, cadrul anticorupție, pluralismul și libertatea mass-media, precum și alte aspecte instituționale legate de mecanismele de control și echilibru al puterilor.*

Miniștrii au salutat progresele generale în punerea în aplicare a recomandărilor Comisiei și includerea, pentru al doilea an consecutiv, a unei evaluări structurate a impactului statului de drept asupra pieței unice.

O discuție specifică privind situația din *Cipru, Lituania, Luxemburg și Ungaria* este prevăzută pentru reuniunea Consiliului Afaceri Generale din luna noiembrie a.c..

Statul de drept în țările candidate

Pentru al treilea an consecutiv, miniștrii au făcut un schimb de opinii privind tendințele generale în materie de stat de drept în *Albania, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia*, la discuții participând și reprezentanți ai acestor țări. *Nu au fost adoptate concluzii formale*, iar discuțiile privind situația individuală a statului de drept în țările candidate vor continua în cadrul procesului de extindere.

⁵ [COM\(2026\) 153 final](#) 🇬🇧 Propunere de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2015/1814 în ceea ce privește încetarea invalidării certificatelor din rezerva pentru stabilitatea pieței.
Opinia Senatului: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/311205>

Alte aspecte

Președinția irlandeză a prezentat situația actuală a *pachetelor omnibus de simplificare*, iar Austria a prezentat [un document de informare privind simplificarea](#) 🇪🇺🇬🇧, susținut de mai multe state membre.

Delegația Spaniei a ridicat problema *limbilor oficiale ale UE în contextul extinderii*.

[Detalii aici](#) 🇪🇺

🇪🇺 **Reuniunea informală a miniștrilor transporturilor din UE – principalele rezultate**

Reuniunea, organizată la 21 septembrie 2026, la Dublin Castle, în cadrul președinției irlandeze a Consiliului UE, a fost prezidată de ministrul de stat irlandez pentru transporturi, Seán Canney. Discuțiile s-au concentrat pe *siguranța rutieră și rolul tehnologiei*, precum și pe *reducerea dependenței transportului rutier de combustibilii fosili*.

În cadrul *primei sesiuni*, miniștrii au analizat modalitățile de coordonare la nivelul UE a implementării *vehiculelor conectate și autonome* și a *sistemelor inteligente de transport*, pentru îmbunătățirea siguranței rutiere. Au fost discutate măsuri prioritare pentru o abordare integrată a relației dintre vehicule, infrastructură și sistemele digitale.

În cea de-a doua sesiune, miniștrii au analizat impactul crizei combustibililor asupra sectorului transporturilor și implicațiile acesteia pentru viitoarele politici europene, inclusiv necesitatea accelerării tranziției de la combustibilii fosili importati, concomitent cu creșterea eficienței, rezilienței și competitivității sistemelor de transport.

În intervenția sa, Seán Canney a subliniat importanța cooperării la nivel european pentru creșterea siguranței, reducerea impactului asupra mediului și consolidarea rezilienței transporturilor. Acesta a evidențiat *potențialul vehiculelor conectate și autonome și al sistemelor inteligente de transport de a contribui la obiectivul „Vision Zero”, respectiv eliminarea deceselor și a vătămărilor grave în accidente rutiere până în 2050*. Totodată, ministrul irlandez a susținut *accelerarea tranziției către combustibili și tehnologii mai curate și o mai bună gestionare a cererii de transport*.

Reuniunea formală a miniștrilor transporturilor va avea loc la 30 noiembrie 2026.

[Detalii aici](#) 🇪🇺🇬🇧

🇪🇺 **Consiliul Competitivitate, 24 septembrie 2026- principalele rezultate**

Miniștrii responsabili de competitivitate au dezbătut *propunerea de Act european privind cipurile 2.0 (Chips Act 2.0)*⁶, prezentată de Comisia Europeană la 3 iunie 2026, care urmărește consolidarea industriei europene a semiconducătorilor, reducerea dependențelor externe și stimularea cererii pentru cipuri produse în UE.

Statele membre au salutat, în linii generale, obiectivele propunerii și au subliniat necesitatea consolidării ecosistemului european al semiconducătorilor, a rezilienței și a competitivității acestuia. Miniștrii au pledat pentru o abordare coerentă de-a lungul întregului lanț valoric al semiconducătorilor, inclusiv prin implicarea IMM-urilor, a întreprinderilor nou-înființate și a ecosistemelor emergente. Printre domeniile prioritare menționate s-au numărat *semiconducătorii de putere, fotonica, tehnologiile cuantice, proiectarea cipurilor, tehnologiile mature și materialele avansate*.

De asemenea, delegațiile au subliniat *necesitatea accelerării trecerii de la cercetare și inovare la industrializare și adoptarea pe piață a noilor tehnologii, a mobilizării investițiilor publice și private, a asigurării accesului la materii prime critice și a consolidării competențelor și talentelor*. Au fost solicitate *norme simple, proporționale și previzibile*, care să evite sarcinile administrative inutile, precum și o coordonare strânsă cu celelalte inițiative și instrumente de finanțare ale UE.

În cadrul reuniunii, Comisia Europeană a informat miniștrii cu privire la *stadiul revizuirii proiectului noilor Orientări privind concentrările economice*, publicat la 30 aprilie 2026. Revizuirea urmărește să *integreze într-un cadru unic experiența de peste două decenii în materie de aplicare a normelor antitrust și jurisprudența relevantă, acordând o atenție sporită competitivității globale, inovării și rezilienței economice pe termen lung*.⁷

În urma consultării publice încheiate în iunie 2026, adoptarea finală a orientărilor este preconizată până la sfârșitul anului.

⁶ COM(2026) 504 final - Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului semiconducătorilor din Uniune și de abrogare a Regulamentului (UE) 2023/1781 ([Regulamentul privind cipurile 2.0](#)), Bruxelles, 3.6.2026 (pe agenda de lucru a Senatului)

⁷ [Detalii aici](#) 🇪🇺 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_26_918

Statele membre au susținut, în general, modernizarea cadrului pentru a reflecta evoluțiile piețelor și a consolida competitivitatea UE. Discuțiile au vizat, în special, luarea în considerare a *inovării, oportunităților de dezvoltare a întreprinderilor, rezilienței, sustenabilității și eficiențelor economice*.

Mai multe delegații au salutat *propunerea privind un mecanism de protecție pentru întreprinderile nou-înființate și cele aflate în proces de extindere*, subliniind însă că noile criterii ar trebui să completeze, și nu să înlocuiască, aplicarea efectivă a normelor de concurență și protecția consumatorilor și a IMM-urilor.

[Detalii aici](#) 🖱️

🇪🇺 **Comisia Europeană solicită mai multor state membre, inclusiv României, să asigure transpunerea integrală a unor directive UE (25 septembrie a.c.)**

Comisia Europeană a deschis proceduri de infringement împotriva mai multor state membre care nu au notificat integral măsurile naționale de transpunere a unor directive UE în termenele stabilite.

Statele vizate au la dispoziție *două luni pentru a răspunde și pentru a remedia deficiențele, în caz contrar Comisia putând trece la etapa următoare a procedurii și emite un aviz motivat*.

România este vizată de proceduri în mai multe domenii, respectiv:

- *piața energiei electrice* – transpunerea normelor privind alegerea furnizorului și dreptul la partajarea energiei, în temeiul Directivei (UE) 2024/1711; termenul de transpunere a fost 17 iulie 2026;
- *piața hidrogenului și a gazelor decarbonizate* – transpunerea Directivei (UE) 2024/1788; termenul a expirat la 5 august 2026;
- *combaterea spălării banilor* – transpunerea anumitor dispoziții din Directiva (UE) 2024/1640 privind accesul la registrele beneficiarilor reali; termenul a fost 10 iulie 2026;
- *combaterea traficului de persoane* – transpunerea integrală a Directivei 2024/1712, inclusiv măsurile privind mecanismele naționale de referire a victimelor, coordonatorii naționali și planurile naționale de acțiune; termenul a fost 15 iulie 2026;
- *inclusiunea unor noi substanțe psihoactive în definiția UE a „drogului”*, prin transpunerea Directivei delegate (UE) 2025/2062; termenul a fost 12 iulie 2026;
- *dreptul la repararea produselor* – transpunerea Directivei (UE) 2024/1799 și a Directivei delegate (UE) 2026/74, inclusiv extinderea dreptului la reparare pentru anumite aparate de încălzire; termenul a fost 31 iulie 2026;
- *emisiile provenite de la instalațiile industriale și de creștere a animalelor* – transpunerea Directivei (UE) 2024/1785; termenul a fost 1 iulie 2026.

În plus, Comisia a inițiat proceduri împotriva Croației, Ciprului și Ungariei pentru netranspunerea Directivei (UE) 2026/192 privind utilizarea în condiții de siguranță a cobaltului în jucării.

[Detalii aici](#) 🖱️🇬🇧

🇪🇺 **Comisia Europeană a aprobat României o schemă de ajutor de stat în valoare de 11 milioane de euro (59 de milioane de lei) pentru sprijinirea crescătorilor de porci care se confruntă cu creșterea prețurilor la combustibili și îngrășăminte ca urmare a crizei din Orientul Mijlociu.**

Schema urmărește să atenueze impactul costurilor suplimentare suportate de crescătorii de porci afectați în mod direct de criza din Orientul Mijlociu în perioada 1 martie 2026 – 31 decembrie 2026.

Ajutorul va fi acordat sub formă de granturi directe, iar cuantumul acestuia va fi calculat în funcție de creșterea prețurilor la combustibili și îngrășăminte care afectează costurile de producție, până la un plafon maxim de 50.000 de euro pentru fiecare întreprindere.

[Detalii aici](#) 🖱️

🇪🇺 **Luni, 21 septembrie a.c., Comisia Europeană a organizat două evenimente distincte, în parteneriat cu Comitetul Regiunilor și cu Comitetul Economic și Social European, în cadrul cărora au fost lansate două inițiative esențiale în sprijinul Agendei privind reziliența în domeniul apei.**

În contextul presiunilor tot mai mari asupra resurselor de apă ale Europei, generate de poluare, degradarea ecosistemelor, infrastructura învechită, supraconsum și schimbările climatice, Comisia Europeană a lansat, la 21 septembrie a.c., **Platforma părților interesate privind reziliența în domeniul apei** și **Academia Europeană a Apei** 🖱️⁸, două noi foruri menite să

⁸ EUWA – Academia Europeană a Apei este o acțiune emblematică în cadrul Strategiei europene pentru reziliența în domeniul apei (COM(2025) 280), care creează un portofoliu la nivel european de programe de formare și dezvoltare a competențelor, certificate printr-o etichetă de calitate, pentru o Europă rezilientă în domeniul apei.

sprijine punerea în aplicare a Strategiei pentru reziliența în domeniul apei și a legislației UE în domeniu.

Platforma părților interesate va reuni reprezentanți ai societății civile, sectorului privat, autorităților locale și regionale și statelor membre și va contribui la identificarea barierelor în calea punerii în aplicare a strategiei, precum și la elaborarea unor soluții practice.

Academia Europeană a Apei va sprijini dezvoltarea și conectarea competențelor, cunoștințelor, inovațiilor și parteneriatelor necesare pentru abordarea provocărilor din domeniul apei.

Cele două inițiative vor contribui, de asemenea, la definirea *noii inițiative legislative europene privind apa*, anunțată de președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, în discursul privind starea Uniunii.

[Detalii aici](#) 🇪🇺

🇪🇺 UE și Filipine au ajuns la un acord substanțial în cadrul negocierilor pentru un acord de liber schimb (ALS), preconizat să aprofundeze legăturile economice ale UE cu un nou partener strategic cu creștere rapidă din Asia de Sud-Est.

Acest acord va debloca fluxuri comerciale și de investiții mai puternice, prin îmbunătățirea condițiilor pentru exportatorii, furnizorii de servicii și investitorii de ambele părți – consolidând angajamentul strategic al UE cu un partener care împărtășește aceeași viziune în regiunea indo-pacifică.

Comerțul bilateral dintre UE și Filipine are potențialul de a crește cu mult peste nivelurile actuale – totalizând 17,6 miliarde EUR în bunuri (2025) și 10,3 miliarde EUR în servicii (2024).

Beneficiile reciproce vor rezulta din:

- *Eliminarea tarifelor de ambele părți și îmbunătățirea accesului pe piață de ambele părți.*

Cu 113 milioane de locuitori, Filipine reprezintă o piață importantă pentru exportatorii din UE. ALS va liberaliza peste 94 % din liniile tarifare, acoperind peste 97 % din comerțul bilateral:

Exporturile industriale ale UE către Filipine includ *mașini și aparate, echipamente de transport, medicamente și aparate medicale.*

Principalele exporturi agroalimentare către Filipine includ produse din carne, cum ar fi carnea de porc și de pasăre, precum și produse lactate și băuturi spirtoase.

- Norme clare privind *achizițiile publice*, deschizând pentru prima dată piața filipineză a achizițiilor publice pentru ofertanții străini;
- O mai bună protecție a *drepturilor de proprietate intelectuală*, inclusiv pentru o listă semnificativă din punct de vedere comercial a indicațiilor geografice ale UE;
- Norme clare și ambițioase care să faciliteze *comerțul digital*, garantând în același timp confidențialitatea datelor și protecția consumatorilor;
- Norme transparente privind *măsurile sanitare și fitosanitare și barierele tehnice în calea comerțului*, care vor facilita comerțul și vor reduce costurile pentru întreprinderi, garantând în același timp respectarea celor mai înalte standarde;
- Angajamente ambițioase în *materie de durabilitate* care se află în centrul relației comerciale, făcând ca respectarea drepturilor omului și a Acordului de la Paris să fie elemente esențiale ale acordului;
- Dispoziții transparente și ambițioase privind *energia și materiile prime*, menite să asigure condiții de concurență echitabile pentru a facilita investițiile durabile, în special în energia din surse regenerabile.

Acordul substanțial la nivel politic reflectă ambiția comună a Uniunii Europene și a Filipinelor de a construi în comun un parteneriat comercial modern, bazat pe norme echitabile și clare și pe valori comune.

Etapele următoare

UE și Filipine vor finaliza negocierile pe baza acordului substanțial la care s-a ajuns la 22 septembrie a.c., inclusiv stabilirea punerii sale în aplicare și finalizarea detaliilor tehnice.

Context

UE și Filipine au lansat pentru prima dată negocierile pentru un ALS în 2015. După o întrerupere, negocierile au fost reluate în martie 2024, vizând un acord de liber schimb modern, ambițios și echilibrat, axat pe durabilitate.

În 2025, UE a fost al patrulea partener comercial al Filipinelor, reprezentând 8,3 % din comerțul total cu mărfuri al țării. Comerțul bilateral cu mărfuri s-a ridicat la 17,6 miliarde EUR în 2025, în timp ce comerțul cu servicii a ajuns la 10,3

-
- **Blue Training** – EUWA oferă un catalog la nivel european de programe de formare certificate printr-o etichetă de calitate, destinate gestionării priorităților în domeniul apei stabilite în Strategia UE pentru reziliența în domeniul apei.
 - **Blue Skills** – Prin programe certificate de dezvoltare a competențelor, Academia oferă profesioniștilor expertiza necesară pentru gestionarea resurselor de apă, adaptarea la efectele schimbărilor climatice și promovarea competitivității și rezilienței în domeniul apei.
 - **Blue Bubble** – Simbolizează rețeaua paneuropeană de cursanți și furnizori de formare și evidențiază caracterul colaborativ al inițiativei, prin crearea unei „rețele de rețele”.
- Împreună, aceste trei componente ilustrează modul în care EUWA creează un cadru unificat și de înaltă calitate pentru dezvoltarea competențelor necesare unei Europe reziliente în domeniul apei. ([Detalii aici](#) 🇪🇺)

[Detalii aici](#) 🇺🇪

🇺🇪 **La 23 septembrie a.c., Comisia Europeană a lansat *Coaliția europeană pentru alfabetizare*, o nouă inițiativă în cadrul Uniunii competențelor și al Planului de acțiune privind competențele de bază, menită să consolideze competențele de alfabetizare în întreaga UE.**

Coaliția va reuni școli, furnizori de educație și formare, biblioteci și organizații culturale, asociații ale profesorilor, părinților și cursanților, precum și autorități publice, pentru a facilita schimbul de expertiză și cooperarea în domenii precum *dezvoltarea competențelor de alfabetizare încă din primii ani ai copilăriei și formarea profesioniștilor din acest domeniu*. Inițiativa va completa activitatea rețelelor existente, precum EU Read și ELINET.

Context

Lansarea coaliției are loc în contextul unor provocări persistente în domeniul alfabetizării. Potrivit rezultatelor PISA 2025, 31,3% dintre tinerii de 15 ani din UE întâmpină dificultăți în înțelegerea unui text elementar.

Documentul fondator al coaliției, *Memorandumul de la Varșovia*, stabilește o înțelegere comună a alfabetizării, identifică principalele obstacole care pot apărea de-a lungul vieții și definește primele direcții de acțiune pe termen lung.

[Detalii aici](#) 🇺🇪

🇺🇪 **Potrivit celui de-al zecelea Eurobarometru⁹ privind agricultura și politica agricolă comună (PAC), publicat de Comisia Europeană, 95% dintre europeni consideră agricultura și zonele rurale importante pentru viitorul Europei, iar 93% consideră esențială asigurarea unei aprovizionări stabile cu alimente în UE.**

În ceea ce privește PAC, 70% dintre respondenți consideră că aceasta aduce beneficii tuturor europenilor. Printre principalele rezultate ale PAC sunt menționate asigurarea unei aprovizionări stabile cu alimente (93%), garantarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori și gestionarea durabilă a resurselor naturale (92%), precum și consolidarea rolului fermierilor în lanțul alimentar (91%). Peste două treimi dintre respondenți consideră că PAC contribuie la protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice.

În privința *alegerilor de consum*, calitatea și originea produselor alimentare reprezintă factori importanți pentru europeni. Aproape 80% consideră originea europeană a produselor un criteriu important sau foarte important, în timp ce aproape 90% acordă importanță produselor provenite din lanțuri scurte de aprovizionare, respectării unor standarde ridicate de mediu și bunăstare a animalelor și existenței unor etichete de calitate. Comisia Europeană va lansa, în acest context, o nouă campanie privind produsele alimentare europene.

Pentru viitorul politicii agricole și al dezvoltării rurale, principalele priorități indicate de respondenți sunt *asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori* (55%), garantarea unui *nivel de trai echitabil pentru fermieri* (53%), asigurarea unei aprovizionări stabile cu alimente (50%), protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice (47%), producția alimentară durabilă (46%) și crearea de locuri de muncă și oportunități de creștere economică în zonele rurale (45%).

[Detalii aici](#) 🇺🇪 🇬🇧

🇺🇪 **Comisia Europeană a publicat cel de-al șaselea Eurobarometru special privind sportul și activitatea fizică, care evidențiază o creștere a nivelului de activitate fizică în UE față de 2022.**

Ponderele europenilor care fac exerciții fizice de mai multe ori pe săptămână a ajuns la 38%, cu 6 puncte procentuale mai mult decât în 2022, iar cea a persoanelor care fac exerciții aproape zilnic a crescut la 9% (+3 puncte procentuale). În același timp, proporția celor care declară că nu fac niciodată sport a scăzut de la 45% la 39%.

Principalele motive pentru practicarea sportului sau a activității fizice sunt îmbunătățirea sau menținerea sănătății fizice (44%) și relaxarea (39%), în timp ce 26% dintre respondenți indică îmbunătățirea sănătății mintale drept motiv.

Parcurile și spațiile în aer liber rămân principalele locuri pentru practicarea activității fizice (47%), urmate de centrele de sănătate și fitness (39%) și de deplasarea activă – mersul pe jos sau cu bicicleta în cadrul deplasărilor zilnice –, care a înregistrat cea mai mare creștere, de la 24% la 37%.

⁹ Sondajul a fost realizat în perioada mai–iunie 2026, în toate cele 27 de state membre, pe un eșantion de 26 456 de respondenți.

Sondajul evidențiază și diferențe între grupurile sociodemografice: persoanele mai tinere, cele cu un nivel mai ridicat de educație și cele care întâmpină mai puține dificultăți financiare declară niveluri mai ridicate de participare la activități sportive. Persoanele în vârstă și pensionarii tind să participe mai puțin, iar diferențele între femei și bărbați sunt, în general, reduse.

Context

Rezultatele au fost publicate în contextul Săptămânii europene a sportului, desfășurată în perioada 23–30 septembrie 2026, sub motto-ul „#BeActive Your Way”. Deschiderea oficială a ediției din acest an a avut loc la Dublin, iar în întreaga Europă sunt organizate mii de activități în școli, parcuri, locuri de muncă și săli de sport. Săptămâna europeană a sportului este o inițiativă lansată de Comisia Europeană în 2015 pentru promovarea sportului și combaterea inactivității fizice.

[Detalii aici](#) 🇪🇺

ACTIVITATI EUROPENE ALE PARLAMENTELOR NATIONALE¹⁰

🇪🇺 La 24 septembrie a.c., Comisia pentru afaceri europene a Consiliului Național al Republicii Slovacie a adoptat:

- Rezoluția privind Comunicarea Comisiei Europene „AccelerateEU – Uniunea energetică: energie accesibilă și sigură prin acțiuni accelerate” (COM(2026) 370), cu accent pe competitivitatea economică și prețurile energiei.

Comisia a susținut măsurile Comisiei Europene destinate protejării gospodăriilor și industriei, inclusiv măsurile sociale pentru diminuarea impactului crizei energetice, subliniind însă că acestea abordează în principal efectele prețurilor ridicate la energie, nu și cauzele sistemice asociate funcționării pieței energiei.

În rezoluție este evidențiată situația specifică a Slovaciei, unde aproximativ 85% din producția de energie electrică provine din surse cu emisii reduse, producția de energie pe bază de cărbune a fost eliminată, iar țara este exportator net de energie electrică, în condițiile în care se confruntă totuși cu prețuri ale energiei peste media UE. În acest context, Comisia a subliniat rolul energiei nucleare ca sursă stabilă și cu emisii reduse și importanța neutralității tehnologice în mixul energetic european.

Printre prioritățile identificate pentru acțiunea la nivelul UE se numără continuarea reformării sistemelor ETS și ETS2, utilizarea mai flexibilă a fondurilor UE necheltuite pentru diminuarea impactului prețurilor ridicate la energie, reforma mecanismului de stabilire a prețurilor energiei electrice și decuplarea acestora de prețurile gazelor, asigurarea unor reguli de piață mai echitabile și mai transparente, precum și accelerarea racordării la rețele și dezvoltarea capacităților de stocare a energiei.

Comisia a pledat, de asemenea, pentru continuarea dialogului cu Comisia Europeană privind măsurile sistemice în domeniul politicii energetice și și-a reafirmat sprijinul pentru obiectivele tranziției energetice a UE, subliniind necesitatea ca acestea să fie realizate cu respectarea neutralității tehnologice, sustenabilității economice și competitivității economiei europene.

- Rezoluția în sprijinul procesului de aderare a Republicii Muntenegru la Uniunea Europeană. Rezoluția a fost inițiată de vicepreședinta comisiei, Beáta Jurík.

Comisia a salutat progresele înregistrate de Muntenegru în procesul de aderare, inclusiv deschiderea tuturor celor 33 de capitole de negociere și pregătirea proiectului Tratatului de aderare. Totodată, aceasta și-a exprimat sprijinul pentru obiectivul Muntenegrului de a deveni al 28-lea stat membru al UE în 2028. De asemenea, și-a reafirmat disponibilitatea de a oferi în continuare expertiză la nivel parlamentar.

În rezoluție se solicită UE să nu condiționeze finalizarea aderării Muntenegrului de progresele înregistrate de alte state din Balcanii de Vest.

AGENDA EUROPEANĂ A SENATULUI

- 🇪🇺 În ședința din 21 septembrie a.c., Senatul României a adoptat, în calitate de cameră decizională, Propunerea legislativă pentru acceptarea Deciziei Consiliului (UE, Euratom) 2026/1296, adoptată la Bruxelles la 26 mai 2026, de modificare a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct ([L570/2026](#) 🇪🇺).

Această propunere legislativă a avut ca obiect realizarea procedurii necesare pentru aprobarea Deciziei Consiliului la nivel național și a fost adoptată de Camera Deputaților, în ședința din 16 septembrie 2026.

Modificarea introduce, la propunerea Parlamentului European, un *sistem voluntar și temporar de vot prin procură în timpul ședințelor plenare ale Parlamentului European*.

Prin derogare de la regulile generale, o femeie membră a Parlamentului European care este însărcinată sau care a născut recent își poate exprima votul prin intermediul unui alt membru al Parlamentului European, pentru o perioadă de maximum trei luni înainte de data estimată a nașterii și șase luni după naștere.

Decizia răspunde, totodată, solicitării unui număr important de deputați europeni, susținută de o majoritate largă din spectrul politic, de a oferi o soluție celor care aleg să își întemeieze o familie sau să își mărească familia în timpul exercitării mandatului.

Decizia Consiliului este supusă aprobării statelor membre, în conformitate cu normele lor constituționale.

Adoptarea propunerii legislative nu atrage modificarea prevederilor legislației electorale naționale, nefiind necesare măsuri legislative suplimentare pentru implementarea Deciziei (UE, Euratom) 2026/1296.

Context

Decizia Consiliului (UE, Euratom) 2026/1296 va intra în vigoare în ziua următoare datei la care a fost primită ultima notificare.

Ulterior, Actul din 20 septembrie 1976 privind alegerea reprezentanților în Parlamentul European prin vot universal direct va trebui completat cu modificări ale Statutului deputaților în Parlamentul European, care să stabilească condițiile generale ce reglementează sistemul de vot prin procură, precum și ale Regulamentului de procedură al Parlamentului European, pentru detalierea normelor de punere în aplicare.

Până în prezent, 5 state membre au notificat finalizarea procedurilor naționale de aprobare a Deciziei (UE, Euratom) 2026/1296: Bulgaria – 28 iulie 2026, Danemarca – 15 iulie 2026, Grecia – 11 septembrie 2026, Luxemburg – 29 iulie 2026, și Suedia – 23 septembrie 2026.

AGENDA EUROPEANĂ A PREȘEDINȚIEI ȘI A GUVERNULUI

🚩 Participarea la Săptămâna la Nivel Înalt a Adunării Generale a ONU: securitate regională, cooperare internațională și promovarea intereselor României

În perioada 21–25 septembrie 2026, România a fost reprezentată la Săptămâna la Nivel Înalt a celei de-a 81-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU) de o delegație condusă de președintele României, Nicușor Dan, din care a făcut parte și ministrul afacerilor externe, Oana Țoiu.

Delegația României a avut ca principale priorități susținerea *securității și conectivității în regiunea Mării Negre, sprijinul pentru Ucraina și Republica Moldova și cooperarea regională, consolidarea relației strategice cu Statele Unite și promovarea candidaturii României la funcția de Secretar General al Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF)*.

În *intervenția națională* din 23 septembrie, președintele Nicușor Dan a prezentat prioritățile externe ale României și evoluțiile economice și instituționale ale țării. A insistat asupra parcursului către aderarea la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și asupra potențialului de atragere a investițiilor, în special în inteligența artificială, securitatea cibernetică, tehnologiile de apărare, producția avansată și robotică. A subliniat, de asemenea, poziția strategică a României la intersecția Dunării, a Mării Negre și a marilor coridoare comerciale, precum și contribuția resurselor energetice românești la reziliența europeană.

Problematica legată de *Războiul purtat de Rusia împotriva Ucrainei și de securitatea în regiunea Mării Negre* a dominat intervențiile președintelui, atât în Adunarea Generală, cât și în Consiliul de Securitate. Șeful statului a reafirmat sprijinul pentru Ucraina și atașamentul față de principiile Cartei ONU: *suveranitatea, independența și integritatea teritorială a statelor*. Ca dovadă a angajamentului României, a menționat facilitarea tranzitului cerealelor ucrainene spre piețele internaționale pe Dunăre și prin Portul Constanța, primirea refugiaților și dezvoltarea interconexiunilor energetice cu Ucraina și Republica Moldova. A avertizat totodată asupra riscului extinderii conflictului în regiunea Mării Negre, ilustrat de încălcările repetate ale spațiului aerian românesc, de intensificarea atacurilor asupra porturilor ucrainene și de amenințările la adresa navigației comerciale. Printre soluțiile susținute de România se numără restabilirea libertății de navigație, consolidarea capacității de descurajare, crearea unui *Hub european de securitate*

maritimă la Marea Neagră și cooperarea cu Bulgaria și Turcia în domeniul deminării și al protecției infrastructurii maritime.

Ministrul Oana Țoiu a susținut aceleași teme în cadrul reuniunilor ministeriale de la New York. La 23 septembrie, a co-prezidat reuniunea „*Global Food Security and the Black Sea: the need for restoring freedom of navigation*”, organizată de Uniunea Europeană, România, Franța și Ucraina, dedicată siguranței rutelor comerciale din Marea Neagră și efectelor războiului asupra securității alimentare globale. Cu acest prilej, România a subliniat rolul Portului Constanța și al infrastructurii feroviare și fluviale românești în menținerea exporturilor alimentare ucrainene.

Pe dimensiunea energetică și de conectivitate, în dezbateră cu tema „*Black Sea security, energy, and connectivity*”, organizată de Atlantic Council, ministrul român a prezentat măsurile luate pentru întărirea securității și rezilienței regionale: *operaționalizarea, împreună cu Bulgaria, a Hub-ului de securitate maritimă la Marea Neagră; participarea, alături de Bulgaria și Turcia, la grupul operativ pentru contracararea minelor din Marea Neagră; valorificarea resurselor de gaze din Marea Neagră și dezvoltarea energiei nucleare, precum și importanța Coridorului Vertical*, care diversifică sursele de aprovizionare și facilitează accesul gazului natural lichefiat american pe piața europeană.

Cooperarea regională și integrarea europeană au constituit o altă temă importantă a agendei. La 24 septembrie, Oana Țoiu a găzduit la New York un *dejun de lucru ministerial regional, în calitate de președinte în exercițiu al Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEEC) și al Inițiativei Central-Europene (ICE)*. Discuțiile au privit reziliența și conectivitatea regională, integrarea europeană a Balcanilor de Vest, a Republicii Moldova și a Ucrainei, precum și orientarea cooperării spre rezultate concrete, cu beneficii pentru cetățeni. Au fost prezentate prioritățile celor două președinții românești, sub motto-urile „*Resilient. Connected. European.*” (SEEC) și „*Closer in the region, stronger in Europe.*” (ICE). Președinția SEEC se va încheia în iunie 2027, odată cu Summitul de la București.

Consolidarea relației strategice cu Statele Unite și promovarea României ca destinație pentru investiții americane au constituit, de asemenea, obiective de lucru ale delegației.

Președintele Nicușor Dan s-a întâlnit cu reprezentanți ai instituțiilor și ai mediului de afaceri american, printre care Corporația Financiară pentru Dezvoltare a SUA (DFC), Atlantic Council și J.P. Morgan, precum și cu investitori și finanțatori ai obligațiunilor românești. Discuțiile au vizat extinderea cooperării bilaterale și oportunitățile de dezvoltare economică. Șeful statului a discutat și cu antreprenori români din sectorul tehnologic despre modalitățile de a le valorifica expertiza în proiecte viitoare din România.

Un loc aparte a revenit *Francofoniei*. Președintele Nicușor Dan și ministrul Oana Țoiu au avut întâlniri cu omologi din state francofone, pentru a promova candidatura lui Dacian Cioloș la funcția de Secretar General al OIF.

Agenda delegației a avut și o componentă dedicată *comunității românești din Statele Unite*. În întâlnirea cu diaspora, președintele a vorbit despre valorificarea experienței și expertizei românilor din străinătate și despre o cooperare mai strânsă între statul român și comunitățile de peste hotare. Cu acest prilej, la New York a fost inaugurată o intersecție care poartă numele Reginei Maria, la 100 de ani de la vizita acesteia în Statele Unite. Președintele a depus și un omagiu în memoria celor cinci cetățeni români uciși în atentatele din 11 septembrie 2001.

În marja Săptămânii la Nivel Înalt, delegația a participat de asemenea, la *inițiative internaționale privind copiii, educația și siguranța acestora și a avut întâlniri bilaterale cu reprezentanți ai administrației americane pe teme de politică externă și securitate*.

Detalii aici 🖱️

- ✓ <https://www.presidency.ro/ro/media/discursuri>
- ✓ <https://www.mae.ro/node/69028>
- ✓ <https://www.mae.ro/node/69026>
- ✓ <https://www.mae.ro/node/69017>
- ✓ <https://www.mae.ro/node/69008>

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

- ✚ **Vizita apostolică a Papei Leon al XIV-lea în Franța, desfășurată în perioada 25 - 28 septembrie a.c., a transmis un mesaj profund privind viitorul Europei și soliditatea relațiilor dintre Vatican și Uniunea Europeană.**

Vizita istorică - prima a unui Suveran Pontif în Franța după o pauză de 18 ani - s-a desfășurat la [Paris](#) 🇫🇷, [Lourdes](#) 🇫🇷 și s-a încheiat simbolic la [Metz](#) 🇫🇷, locul de naștere al lui Robert Schuman, unul dintre părinții fondatori ai proiectului european, unde Papa Leon al XIV-lea a participat, între altele, la o întâlnire intitulată „*La rădăcinile Europei, pentru pace și unitate*”.

Discursurile Papei și activitățile incluse în program au evidențiat pilonii centrali pe care Vaticanul își fundamentează viziunea asupra Uniunii Europene în contextul geopolitic actual:

- La Metz, în cadrul întâlnirilor organizate la Centrul de congrese „Robert Schuman”, Papa Leon al XIV-lea a subliniat că identitatea europeană nu este doar o demarcație geografică, ci o realitate culturală și istorică profundă. Aceasta s-a plămădit prin straturi succesive - de la civilizația elenistică și Imperiul Roman, până la răspândirea creștinismului și integrarea de noi culturi. Reamintind de viziunea părinților fondatori ai UE, el a îndemnat blocul comunitar să nu își uite moștenirea spirituală și valorile fundamentale care au adus pacea pe continent.
- Vaticanul a transmis un avertisment ferm guvernelor europene cu privire la dinamica militară actuală. Suveranul Pontif a denunțat degradarea accelerată a relațiilor dintre state și a avertizat direct asupra „*iluziei reînarmării*”, arătând că sporirea arsenalelor nu este un răspuns sustenabil sau suficient în fața amenințărilor de securitate. Poziția Sfântului Scaun rămâne fermă: singura cale reală către stabilitate este *dialogul diplomatic și cooperarea multilaterală*, respingând ferm instrumentalizarea religiei pentru a justifica violența.
- Relația dintre Vatican și UE trece și prin modul în care sunt gestionate crizele umanitare. Vizita Papei la centrul „*Maison Bakhita*” din Paris - o structură a Arhiepiscopiei dedicată sprijinirii și integrării persoanelor vulnerabile și a migranților - a fost un semnal clar transmis liderilor europeni. Papa a pledat pentru o Europă incluzivă, capabilă să apere demnitatea fiecărei persoane și să ofere soluții bazate pe solidaritate și pace.
- Papa Leon al XIV-lea a lansat un apel direct către tinerii din Uniunea Europeană de a nu cădea în apatie sau izolaționism. Acesta i-a încurajat să se implice activ în viața politică și socială a comunităților lor, numindu-i „*constructori de comunități*”.

În viziunea Vaticanului, o Europă activă, fidelă valorilor sale umane, va continua să fie un model de inspirație la nivel global.

Context

Relațiile diplomatice dintre Sfântul Scaun și Comunitățile Europene au fost oficializate în noiembrie 1970.

În prezent, Sfântul Scaun este reprezentat pe lângă UE de nunciul apostolic, iar primul ambasador al UE pe lângă Sfântul Scaun a fost acreditat în 2006. Deși Vaticanul nu este membru al UE, relația dintre cele două părți se bazează pe dialog și pe abordarea unor teme de interes comun.

Sfântul Scaun a susținut încă din perioada constituirii Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) procesul de integrare europeană. Pontificatele succesive au acordat o atenție deosebită valorilor și viitorului construcției europene. Papa Francisc a insistat, în special, asupra solidarității, umanismului și protejării drepturilor, inclusiv în contextul presiunilor migratorii. În 2016 a primit Premiul Charlemagne pentru contribuția sa la cauza europeană.

Vaticanul nu este stat membru al UE și nici al zonei euro, însă utilizează euro ca monedă oficială în baza unui acord monetar cu UE. Acordul cu UE permite Vaticanului să emită, în anumite condiții, monede euro, dar nu bancnote, și prevede aplicarea normelor europene privind combaterea falsificării monedei, a spălării banilor și a finanțării terorismului. De asemenea, Vaticanul nu este membru oficial al spațiului Schengen, dar, datorită poziției sale geografice, beneficiază în practică de libera circulație prin frontiera deschisă cu Italia.

Începând cu alegerea sa, la 8 mai 2025, Papa Leon al XIV-lea a menținut contacte cu instituțiile europene. La 6 iunie 2025, acesta l-a primit pe președintele Consiliului European, António Costa, discuțiile vizând relațiile dintre UE și Sfântul Scaun și intensificarea dialogului pe teme precum combaterea foametei și dezvoltarea statelor sărace. Papa a avut, de asemenea, întâlniri cu membri ai Parlamentului European.

În iunie 2026, Papa Leon al XIV-lea a efectuat o vizită în Spania, unde s-a întâlnit inclusiv cu migranți în Insulele Canare, iar la începutul lunii iulie a vizitat insula italiană Lampedusa, unde a evocat situația migranților care și-au pierdut viața în Marea Mediterană și a făcut apel la solidaritate europeană.

[Detalii aici](#) 🇫🇷

🔍 ȘTIAȚI CĂ...?

- ✚ **Ediția din 2026 a studiului *Patients W.A.I.T. (Waiting to Access Innovative Therapies)*, realizat anual de IQVIA în numele EFPIA (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations), evidențiază diferențe semnificative între statele europene în ceea ce privește accesul pacienților la medicamente inovatoare.**

Raportul EFPIA subliniază, de asemenea, o adâncire a inegalităților dintre statele din Europa de Vest și cele din Europa Centrală și de Est.

În cazul României, raportul indică cel mai lung timp de așteptare dintre statele UE analizate.

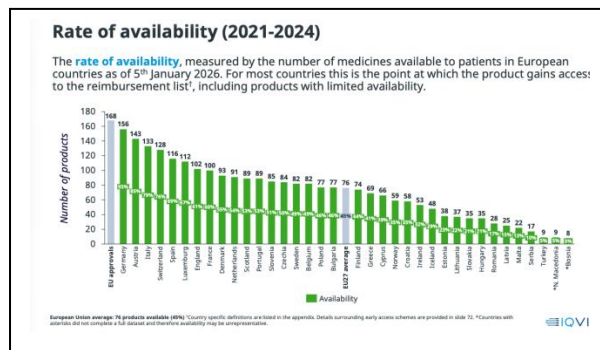
Studiul analizează disponibilitatea și timpul de acces la **168 de medicamente inovatoare** care au primit autorizație centralizată de introducere pe piață în perioada **2021–2024**. Datele privind disponibilitatea și accesul sunt cele înregistrate la 5 ianuarie 2026.

Principalele date pentru România indică următoarele:

- **Timpul de așteptare:** un pacient din România așteaptă în medie **1201 zile** (peste trei ani) pentru ca un medicament nou, autorizat la nivel european, să devină disponibil prin sistemul public de sănătate. Prin comparație, în Germania timpul de așteptare este de **56 de zile**, iar **mediana europeană este de 532 de zile**.
- **Rată redusă de disponibilitate:** dintre cele **168** de medicamente de ultimă generație analizate, în România erau disponibile la începutul anului 2026 doar **28 de medicamente**, reprezentând **17%**, față de o medie europeană de **45%**.
- **Diferențe în domenii terapeutice importante:** decalajele sunt vizibile și în cazul unor arii terapeutice cu impact major asupra pacienților.

În **oncologie**, în România erau disponibile **20%** dintre medicamentele oncologice noi aprobate de EMA, față de o medie europeană de **51%**.

În cazul **bolilor rare**, sistemul public românesc asigură accesul la **13 dintre cele 66 de medicamente orfane** analizate, respectiv **20%**, comparativ cu o medie europeană de **43%**.

Totodată, **ponderea medicamentelor pe deplin accesibile prin liste publice de compensare a scăzut substanțial la nivelul întregului continent**.

Dacă, în trecut, disponibilitatea integrală reprezenta principala modalitate de acces, datele din 2025 indică restricții frecvente:

- **aproape jumătate dintre medicamente (49%) nu erau disponibile pacienților din Europa**, față de 46% în 2019.
- 17% erau disponibile **doar în condiții restrictive**, față de 6% în 2019.
- **ponderea medicamentelor disponibile integral pe listele de rambursare publică a scăzut substanțial**, la 28%, față de 42% în 2019.

EFPIA a publicat de asemenea, date privind **evoluțiile în materie de reglementare**.

Regulatory quarterly tracker analizează în ce măsură medicamentele noi aprobate de Administrația pentru Alimente și Medicamente a SUA (FDA) au fost sau urmează să fie aprobate de alte autorități de reglementare la nivel mondial, inclusiv de Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) și de Administrația Națională pentru Produse Medicale din China (NMPA). Datele privind aprobările din ultimele 18 luni indică o tendință de scădere a numărului de medicamente aprobate de FDA care sunt ulterior aprobate de EMA, tendință deosebit de accentuată începând din octombrie 2025.

EFPIA precizează că, în lunile următoare, instrumentul de monitorizare va permite și analizarea impactului politicii americane privind „națiunea cea mai favorizată” (Most Favoured Nation – MFN) asupra diferitelor țări.

Potrivit EFPIA, incertitudinea de pe piața UE, nivelul redus de acces al pacienților la medicamente și orientarea companiilor către piața SUA ar putea accentua diferențele de acces dintre pacienții europeni. Conform datelor citate de organizație, **SUA reprezintă 74,1% din vânzările farmaceutice globale de substanțe active noi**, comparativ cu **15,6% în Europa**. EFPIA estimează, de asemenea, că, dacă tendințele actuale se mențin, China ar putea depăși în curând UE în ceea ce privește aprobarea și lansarea medicamentelor aprobate de FDA.

Propunerile EFPIA privind îmbunătățirea accesului

În opinia EFPIA, îmbunătățirea accesului pacienților la medicamente în Europa ar necesita o schimbare a proceselor naționale, astfel încât pacienții să poată beneficia de medicamente imediat după autorizarea acestora („Day 1 access”), în paralel cu desfășurarea proceselor naționale de evaluare a tehnologiilor medicale (HTA) și de rambursare, într-un termen de 180 de zile.

EFPIA susține, de asemenea, că îmbunătățirea disponibilității medicamentelor inovatoare impune creșterea cheltuielilor pentru acestea la nivel european.

Organizația arată că Europa alocă aproximativ *1% din PIB pentru produse farmaceutice*, comparativ cu *2% în SUA și 1,8% în China*, și pledează pentru o abordare mai echilibrată a stabilirii prețurilor și pentru creșterea atractivității Europei pentru investițiile în cercetarea și dezvoltarea de medicamente noi.

[Detalii aici](#) 🇬🇧